

Rami Mäkinen • Matti Rämö

TUHOTTU LAPSUUS

AUERIN PERHEEN OIKEUSMURHA

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Orava

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

Text and data mining prohibited.

© Matti Rämö, Rami Mäkinen ja Kustannusosakeyhtiö Otava 2026

Kustannusosakeyhtiö Otava
Uudenmaankatu 10, 00120 Helsinki
tuoteturvallisuus@otava.fi

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

ISBN 978-951-1-54389-3

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2026

Sisällys

Prologi	7
1. Johdanto	10
2. Kodittomat	19
3. Auerin lasten uhraus	33
4. Perheterapiaa	51
5. Synkkien tarinoiden kesä	70
6. Syyttäjien loppukiri	91
7. Syyttäjien uusi todiste: hypoteesilausunto	96
8. Psykologit oikeudessa	116
9. Kyyneliä ja videoita	142
10. Paha Amanda	144
11. Luonnetodistelua	165
12. Perheterapeutti puolustautuu	173
13. Siskojen lähtö	180
14. Arpia ja asenteita	205
15. Pitkä päivä, paljas olkapää	233
16. Painostetut lapset	252
17. Sijaisvanhempien säännöt	255
18. Syyllisyys	275
19. Tuomio	282
20. Lastensuojelun epäonnistuminen	295
Epilogi	305

Prologi

Amanda kuuli äidiltään, että pikkusiskot olivat lähteneet Arilta ja Minnalta ja muuttaneet lastenkotiin. Oli kesä 2019. Uutinen herätti toivon. Amanda oli toisinaan jutellut äidin kanssa siitä, että jonain päivänä sisarukset pääsisivät pois sijaiskodista. He olivat pohtineet, ottaisivatko sisarukset silloin yhteyttä. Nyt lähtö oli totta. Ehkä heidän olisi mahdollista jopa tavata? Amanda alkoi suunnitella sähköpostin lähettämistä.¹

Äiti kertoi kuulleensa siskojen muutosta sosiaalityöntekijöiltä. Äidillä tai Amandalla itsellään ei ollut enää omaa suoraa yhteyttä nuorempiin sisaruksiin. Amanda ei ollut nähnyt sisaruksiaan vuosiin, hän ei ollut edes puhunut näiden kanssa. Sosiaaliviranomaiset ja hallinto-oikeus olivat kieltäneet kaiken yhteydenpidon: tapaamiset, soittamiset, jopa kirjeiden lähettämisen.²

Se oli ollut alun perin Arin ja Minnan toive. Sijaisvanhemmat pitivät Amandaa pahana ja vaarallisena. He sanoivat, että hän eli valheiden maailmassa. Viranomaiset olivat uskoneet heitä. Tai ainakaan viranomaiset eivät olleet uskoneet Amandaa. Järjestelmä taipui Arin ja Minnan tahtoon.

Amandalla oli pikkuveli ja kaksi pikkusiskoja. Alun perin he olivat kaikki menneet asumaan Arille ja Minnalle vuonna 2010, mutta

¹ Amandan kuuleminen Varsinais-Suomen käräjäoikeudessa 26.11.2025.

² Turun hyvinvointialan lastensuojelun päätökset yhteydenpidon rajoittamisesta 2012–2015.

Amandan sijoitus jäi lyhyeksi. Ari ja Minna heittivät hänet ulos jo parin kuukauden jälkeen. Amandan yhteys muihin sisaruksiin katkesi.

Seuraavana kesänä sisarukset alkoivat kertoa outoja tarinoita. Viranomaiset uskoivat taas. Tai ainakin päättivät uskoa, jotta saivat äidin vankilaan. Poliisi haki Amandan kuulusteluihin. Sen jälkeen hän ei enää nähnyt sisaruksiaan.

Tästä oli kulunut kahdeksan pitkää vuotta. Amanda oli ollut kovin huolissaan. Pärjäisivätkö veli ja siskot? Olivatko he turvassa? Saisivatko he koskaan elää tavallista elämää?

Sisaruksista eroon joutuminen oli Amandan elämän suurin kipu. Hän kertoi terapeutilleen, kuinka oli surrut ja ikävöinyt kaikki nämä vuodet. Joskus Amanda näki unia, joissa hän yritti kysyä sisaruksiltaan, mitä oli tapahtunut ja miksi, mutta koskaan hän ei saanut vastauksia.³

Ehkä niitä nyt voisi saada. Pikkusiskot olivat riuhtaisseet itsensä irti Arin ja Minnan vaikutuspiiristä. Tytöt olivat lähteneet perä perää loppuvuodesta 2018 ja alkuvuodesta 2019. Pikkuvveli eli yhä sijaisvanhempien kanssa, mutta ainakin siskot olivat vapaudessa.

Heidän uuden asuinpaikkansa nimi oli Tukikoti Syli. Lastenkoti oli kaksikerroksinen ja rakennettu valkoisesta tiilestä. Etupihalla kasvoi kartiomaisia tuijia, talon takana siinsi havumetsä.⁴

Amanda oli juuri täyttänyt 22 vuotta ja opiskeli ammattikorkeakoulussa. Hän ajatteli, että ottaisi yhteyttä vanhempaan pikkusiskoonsa. Tämä oli ollut yhdeksänvuotias pikkutyttö, kun he olivat edellisen kerran tavanneet. Nyt sisko oli kasvanut 17-vuotiaaksi lukiolaiseksi.

Voi olla, että siskoa hävettäisivät vanhat puheet. Ne, joiden takia äiti joutui vankilaan ja perhe revittiin rikki. Amanda ei olisi vihainen. Äitikään ei ollut.

³ Amandan terapeutin Aija-Mari Maunulan kuuleminen Varsinais-Suomen käräjäoikeudessa 8.1.2026.

⁴ tukikotisyli.fi (8.5.2026).

Kirje oli päivätty 17. heinäkuuta 2019. Sen oli lähettänyt sosiaalityöntekijä Turun kaupungin lastensuojelusta. Siinä luki, että siskoista keskimäinen halusi tavata Amandan. ”Olen varannut sinulle ajan Turun sosiaalikeskukseen 26.7.2019 klo 9.30, jotta voisimme puhua asiasta”, sosiaalityöntekijä kirjoitti. ”Voit myös soittaa minulle tai lähettää sähköpostia. Olemme tavanneet vuosia sitten neuvottelussa, jossa käsiteltiin yhteydenpitoasioita.”⁵

Amanda ei ollut uskaltanut ottaa siskoihin suoraan yhteyttä, sillä nämä olivat yhä alaikäisiä ja sijaishuollon alaisia. Viralliset yhteydenpitorajoitukset olivat sitä paitsi ehkä yhä voimassa. Hän ei halunnut ongelmia kenellekään, varsinkaan siskoilleen. Amanda oli laittanut Tukikoti Syliin sähköpostin, jossa hän oli antanut omat yhteystietonsa.

Niitä ei lopulta tarvittu. Yhteys syntyi jo ennen lastensuojelun ehdottamaa tapaamisaikaa, kiitos sosiaalisen median.

Amanda oli yrittänyt etsiä sisaruksiaan somesta. Hän ei ollut onnistunut, mutta sisko oli löytänyt Amandan profiilin Instagramista ja alkanut seurata tiliä. Amanda ei edes tajunnut, kuka uusi seuraaja oli, mutta hän oli hyväksynyt seurantapyynnön.

Vasta nyt Amanda osasi yhdistää nimimerkin siskoonsa. Hän laittoi viestin, vaikka jännitti. Oli maanantai 22. heinäkuuta 2019 kello 13.12.

”Moi [...] ootko sä keneks luulen sua vai oonks sekottanu toiseen henkilöön? [...]” Amanda kirjoitti.

”Ja anteeks jos tungettelen!” hän lisäsi perään.

Sisko vastasi heti.

”Oon se...”⁶

⁵ Sosiaalityöntekijä Tiina Tuokon kirje Amandalle 17.7.2019.

⁶ Instagramin viestiketju 22.7.2019.

LUKU 1

Johdanto

Joulukuu 2006 – huhtikuu 2026

Varsinais-Suomen käräjäoikeus antoi historiallisen tuomion 29. huhtikuuta 2026. Käräjäoikeus hylkäsi uudessa oikeudenkäynnissä kaikki Anneli Aueria ja Jens Ihleä vastaan ajettut seksuaali- ja väkivaltarikossyytteet, joista heidät oli aiemmin tuomittu pitkiin vankeusrangaistuksiin.

Käräjätuomari Hanne-Maria Karin johtaman kokoonpanon laattima 251-sivuinen tuomio oli perinpohjainen. Oikeus tarkasteli Suomen kaikkien aikojen kummallisimpiin kuuluneen seksuaalirikosjutun näyttöä kiihkottomasti ja perusteli ratkaisunsa kattavasti.

Käräjäoikeus katsoi todistetuksi, että Auer ja Ihle olivat syyttömiä rikoksiin, joista heidät oli tuomittu ensin Varsinais-Suomen käräjäoikeudessa vuonna 2012 ja sitten Turun hovioikeudessa vuonna 2013. Eivätkä ainoastaan syyttömiä, vaan rikoksia ei tosiasiaassa ollut edes tapahtunut. Ne olivat johdateltujen ja painostettujen lasten sepitettä.

Rikostutkinnan alkamisesta on tämän kirjan ilmestyessä kulu-
nut lähes viisitoista vuotta. Tässä välissä Auer ja Ihle ehtivät suorittaa kokonaan heille tuomitut pitkät vankeusrangaistukset. He menettivät maineensa ja elinkeinonsa. Vasta nyt oikeuslaitos korjasi virheensä, eikä nytkään oma-aloitteisesti. Oikeusmurhan oikaisemisesta kiitos kuuluu Anneli Auerin lapsille.

Esitetyn näytön valossa syytteiden hylkääminen oli ainoa mahdollinen lopputulos, mutta uudessa oikeudenkäynnissä kyse ei ollut

pelkästään siitä. Tärkeää oli kaikki se, mitä oikeudenkäynti toi päivänvaloon. Aiemmista kierroksista poiketen oikeudenkäynti oli tällä kertaa julkinen. Se paljasti viranomaisten ja asiantuntijoiden toiminnasta kosolti piirteitä, jotka antavat aihetta oikeusjärjestelmän sekä tutkinta- ja lastensuojeluviranomaisten toiminnan kriittiseen tarkasteluun.

Anneli Auerin saaga on kiistatta yksi Suomen rikoshistorian kaikkien aikojen kiinnostavimmista jutuista. Se alkoi 1. joulukuuta 2006, jolloin Auerin aviomies Jukka S. Lahti murhattiin Ulvilassa. Rikos on yhä ratkaisematta, vaikka sitä on käsitelty oikeudessa jo useita kertoja.

Perheen neljä lasta olivat kotona omakotitalossa Tähtisentiellä, kun surma tapahtui. Aamuyöllä Anneli Auer soitti hätäpuhelun, jossa hän kertoi, että talossa oli ”joku tappaja”. Jukka Lahti oli jo kuollut, kun poliisi tuli paikalle. Hänet oli surmattu takkahuoneeseen. Kasvot oli murskattu ja kehossa oli kymmeniä pistohaavoja.

Myös Auerilla oli puukonisku rintakehässään. Yhdeksänvuotias tytär Amanda oli perheen lapsista ainoa, joka kertomansa mukaan sai surmaajasta näköhavainnon. Kolme nuorempaa lasta olivat tapahtuman ajan omassa huoneessaan eivätkä nähneet mitään. He olivat iältään seitsemän, viisi ja kaksi vuotta.

Porin poliisilla oli suuret paineet ratkaista rikos, mutta tekijää ei löydetty. Ensimmäinen tutkinnanjohtaja Juha Joutsenlahti vakuuttui näytön perusteella siitä, ettei Auer itse ollut surmannut miestään. Hänet kuitenkin siirrettiin sivuun tutkinnasta. Tilalle astui elokuussa 2008 rikoskomisario Pauli Kuusiranta.

Uusi tutkinnanjohtaja uskoi, että murhaaja oli Auer. Kuusirannan johdolla poliisi otti käyttöön poikkeukselliset tutkintamenetelmät. Perheen kotiin piilotettiin mikrofonit, joilla poliisi salakuunteli Auerin ja lasten keskusteluja. Perheeseen soluttautui peitepoliisi, joka oli valmennettu hurmaamaan leski.

Kun salaiset pakkokeinot eivät tuottaneet ratkaisevaa näyttöä, poliisi päätti edetä perinteisin menetelmin. Kolme vuotta murhan jälkeen Auer pidätettiin ja vangittiin syyskuussa 2009. Kuulusteluissa

hän murtui. Kuusiranta tiedotti lehdistölle, että leski oli tunnustanut Ulvilan surman.

Porin poliisissa Ulvilan surma jakoi väkeä. Osa alkuperäisestä Joutsenlahden tutkijaryhmästä piti Aueria yhä syyttömänä, mutta he jäivät laitoksella vähemmistöön. Kuusirannan tutkijaporukka lähti risteilylle juhlistamaan selvitettyä rikosta. Joutsenlahden tutkijoita ei kutsuttu.⁷

Isä oli kuollut, äiti tutkintavankeudessa. Auerin lapset olivat kohdanneet trauman toisensa jälkeen. Neljälle äkisti vaille huoltajaa jääneelle sisarukselle oli vaikea löytää yhteistä sijoituspaikkaa.

Lopulta sosiaaliviranomaiset löysivät ratkaisun. Anneli Auerin veli Ari Auer ja hänen vaimonsa Minna Auer suostuivat ottamaan kaikki neljä lasta huostaansa. Lapset muuttivat heille oikeudenkäynnin aikana.

Tilanne kärjistyi nopeasti vanhimman lapsen Amandan kohdalla. Hän oli asunut Arilla ja Minnalla vasta kaksi kuukautta, kun nämä jo ilmoittivat lastensuojelulle, että tytön on lähdettävä. Sosiaaliviranomaiset yrittivät puhua sijaisvanhemmat ympäri, mutta nämä olivat ehdottomia. Amanda muutti pois sijaisvanhempien luota heinäkuussa 2010.⁸

Saman vuoden marraskuussa Satakunnan kärjäoikeus tuomitsi Anneli Auerin elinkautiseen vankeuteen. Satakunnan poliisia ja syyttäjiä pitkään hiertänyt Ulvilan surma näytti viimein ratkaistulta.

Samoihin aikoihin nuorempien sisarusten välit sijaisperheestä pois muuttaneeseen Amandaan alkoivat muuttua. Arin ja Minnan luona asuessaan nuoremmat sisarukset alkoivat pelätä Amanda, joka oli sitä ennen ollut heille läheinen ja rakas.

Seuraavana keväänä murhajutussa tuli yllätyskäänne. Vaasan hovioikeus laski Anneli Auerin vapaaksi tutkintavankeudesta toukokuussa 2011. Päätös enteili murhasyytteen hylkäämistä. Näin myös kävi, hovi-

⁷ Rami Mäkinen, Matti Rämö: *Oikeusmurha. Kuinka järjestelmä tuhosi Auerin perheen*, 60. Otava 2025.

⁸ Husin lasten ja nuorten oikeuspsykiatrisen osaamiskeskuksen lausunto 19.1.2012.

oikeus kumosi aiemman elinkautistuumion.

Auer oli vapaa nainen, mutta lapsiaan hän ei saanut takaisin. Ari ja Minna lähtivät kolmen nuorimman lapsen kanssa pitkälle vene-retkelle. Matkalla lapset aloittivat outojen ja väkivaltaisten tarinoiden kertomisen. Ensimmäinen kertoja oli lapsista nuorin, joka oli ollut kaksivuotias, kun hänen isänsä oli surmattu Ulvilassa. Sijaisvanhempien mukaan tyttö oli yllättäen Minnan sylissä veneessä istuessaan sanonut, että hän tietää, kuka murhasi isän.⁹

Sijaisvanhemmat haastattelivat kaikkia kolmea lasta. Kun kertomukset kerran pääsivät alkuun, ne kehittyivät vauhdilla. Lasten kertomuksissa Amanda oli paha. Hän suihkutti muurahaismyrkyä perheen ruokiin ja pakotti muut lapset varasteluun ja tihutöihin. Äiti ja Amanda olivat yhdessä suunnitelleet ja toteuttaneet isän murhan. Lapset kuvailivat, kuinka parivaljakko oli naureskellut isän kuolemalle ja suunnitellut muidenkin sukulaisten murhaamista.

Ari Auer soitti murhajutun syyttäjälle. Tämä ohjeisti sijaissä kyselymään lapsilta lisää ja kuvaamaan vastaukset videolle.

Lapset alkoivat kertoa tarinoita, jotka muuttuivat aina vain hurjemmiksi. Mukaan tuli saatananpalvontaa, eläinuhreja ja seksuaalista hyväksikäyttöä. Äidin ja Amandan rinnalle kertomuksiin ilmaantui uusi henkilöahmo: Jens Kukka, äidin lyhytaikainen seurustelukumppani vuosien takaa.

Lapset kertoivat tarinoita ensin sijaisvanhemmilleen. Sitten he puhuivat kauheuksista pikavauhdilla järjestetyissä oikeuspsykologien haastatteluissa.

Lasten tarinat vilisivät mielikuvituksellisia yksityiskohtia. Se herätti epäilyksiä osassa heitä haastatteleista oikeuspsykologeista, mutta psykologien pään käänsivät tamperelaisen gynekologin Minna Joki-Erkkilän somaattisissa tutkimuksissa tekemät arpihavainnot. Lääkäri kertoi löytäneensä ultravioletivalon avulla lapsien iholta poikkeuksellisen suuren määrän arpia, joita ei ollut paljain silmin havaittu.

⁹ Ari ja Minna Auerin poliisikuulustelut 6.9.2011.

Uv-valo oli uusi menetelmä. Oikeus ei pysähtynyt pohtimaan sen luotettavuutta, vaan tyytyi uskomaan menetelmää käyttäneen Joki-Erkkilän sanaan. Kun gynekologi vielä kertoi löytäneensä epäilyihin sopivia arpia lasten anogenaaliselta alueelta, asetelma oli valmis. Oikeus uskoi, että jotain pahaa oli tapahtunut.

Jens Kukka koki elämänsä järkytyksen 8. syyskuuta 2011. Poliisi tunkeutui aamulla hänen asuntoonsa Helsingin Etelä-Haagassa. Kukka vietiin siltä istumalta Turkuun poliisivankilaan ja kuulusteluihin. Hän ei sitä vielä tiennyt, mutta seuraavan kerran hän olisi vapaudessa viiden vuoden kuluttua.

Anneli Auer haettiin kuulusteluihin kotoaan Turun Halisista neljä päivää myöhemmin. Poliisi pidätti myös hänet saman tien.

Syyttäjiille oli auennut aarrearkku. Seksuaalirikoksista aloitettiin kokonaan uusi esitutkinta, mutta lasten kertomuksista syyttäjät saivat uutta pontta myös umpikujaan ajautuneeseen murhajuttuun. He pyysivät ja saivat korkeimmalta oikeudelta (KKO) lisäaikaa jatkoselvityksille.¹⁰

Syyttäjien teettämän lisätutkinnan perusteella KKO palautti murhajutun takaisin alkupisteeseen. Uudella kierroksella Auer tuomittiin Satakunnan kärjäoikeudessa toistamiseen elinkautiseen. Lopulta syyttäjät kuitenkin vetivät vesiperän, sillä Vaasan hovioikeus jälleen vapautti Auerin murhasyytteestä. Hovioikeus ei uskonut nuorempien lasten uusia kertomuksia isänsä surmasta. Vuoden 2015 vapauttava tuomio jäi lainvoimaiseksi.

Samaan aikaan seksuaalirikosten käsittely oli edennyt omassa prosessissaan. Siitä tihkui julkisuuteen paljon murhajuttua vähemmän tietoa, sillä tuomioistuimet käsittelivät seksuaalirikossyytteet kokonaan salaisena. Varsinais-Suomen kärjäoikeus ja Turun hovioikeus antoivat julki vain lyhyet selosteet tuomioistaan. Selosteet olivat hyvin niukat. Niissä ei mainittu näyttöön liittyneitä epävarmuustekijöitä.

¹⁰ Syyttäjien valituslupahakemus 29.8.2011, dnro 339/24/11.

Anneli Auer sai lapsiin kohdistuneista seksuaali- ja väkivaltarikoksista seitsemän ja puoli vuotta vankeutta, Jens Kukka kymmenen vuotta. Valituslupahakemukset eivät tuottaneet tulosta, vaan tuomio jäi voimaan.

Kukka ja Auer kärsivät rangaistuksensa. Julkinen kiinnostus hiipui. Tapaus unohtui Auer-saagan alaviitteeksi, jonka perimmäinen luonne jäi salassapidon takia suurelle yleisölle isoilta osin hämäräksi. Kukaan ulkopuolinen ei tiennyt tarkkaan, mitä oikeudessa oli kerrottu ja millaiseen näyttöön tuomiot perustuivat.

Muutos tuli vasta Amandan ja keskimmäisen siskon uuden yhteyden myötä. Kaksi vuotta ensimmäisten Instagram-viestien jälkeen elokuussa 2021 sisko asteli sisään asianajaja Markku Fredmanin toimistoon Helsingissä. Nuori nainen kertoi videolle, kuinka hän ja hänen sisaruksensa olivat lapsina sepittäneet tarinat seksuaalisesta hyväksikäytöstä.

Vastaavan tunnustuksen kävivät Fredmanin toimistossa tekemässä nuorin sisko ja veli. Veli kipui heistä eniten, koska hän oli ollut tarinoiden primus motor. Hän kertoi myöhemmin oikeudessa, kuinka syyllisyydentunto kalvoi mieltä.¹¹

Helmikuussa 2023 dramaattinen käänne tuli julkiseksi. Aikuisiksi kasvaneiden lasten tunnustusten pohjalta Anneli Auer ja Jens Ihle – hän oli tällä välin vaihtanut sukunimensä Kukasta Ihleksi – hakivat korkeimmalta oikeudelta seksuaalirikostuomionsa purkua.

Valtakunnansyyttäjä Ari-Pekka Koivisto vastusti hakemusta. Koiviston mukaan lasten antamista uusista kertomuksista oli vaikea selvittää, mikä niissä oli luotettavaa omiin muistikuviin perustuvaa kerontaa ja mikä oli muualta saatua vaikutetta.¹²

Purkuhakemuksen käsittely korkeimmassa oikeudessa venyi. Se oli hermostuttavaa aikaa tämän kirjan kirjoittajille, sillä olimme kesällä

¹¹ Veljen kuuleminen Varsinais-Suomen käräjäoikeudessa 19.11.2025.

¹² Anne Kantola, Jukka Harju, Susanna Reinboth: Syyttäjä epäilee Auerin lasten uusien kertomusten syntytapaa. *Helsingin Sanomat* 31.5.2024.

2024 aloittaneet edellisen kirjamme *Oikeusmurhan* tekemisen. Seksuaalirikosjutun salaiseen aineistoon perustunut kirja esiteltiin kustantajan katalogissa lokakuussa 2024, jolloin KKO:n ratkaisusta ei ollut vielä mitään tietoa.¹³ Tiedostimme sen, että jos korkein oikeus hylkäisi hakemuksen, kirjakin luultavasti tyrmättäisiin tai se vajoaisi unohdettuna marginaaliin.

Koimme tärkeäksi julkaista kirjan silti. Jos tuomiota ei olisi purettu, kirja olisi jäänyt ainoaksi julkiseksi dokumentiksi salatusta aineistosta siihen asti, kunnes salaukset vuosikymmenten perästä purkautuisivat.

Lopulta 5. joulukuuta 2024 korkein oikeus antoi päätöksen. KKO purki Auerin ja Ihlen tuomion ja palautti asian syyttäjän työpöydälle. Valtakunnansyyttäjä Koivisto harkitsi asiaa muutaman viikon. Tammikuussa 2025 hän ilmoitti, ettei luovu syytteistä. Edessä olisi uusi oikeudenkäynti.

Koiviston mukaan asiassa oli edelleen todennäköiset syyt syyttää Aueria ja Ihleä. Hänen mukaansa KKO linjasi purkupäätöksessä, että tuomion lopputulos olisi todennäköisesti pysynyt samana, vaikka Turun hovioikeudella olisi vuonna 2015 ollut käytössään lasten aikuisina antamat kertomukset.¹⁴

Toimittajat eivät kyseenalaistaneet Koiviston tulkintaa, vaan se meni sellaisenaan läpi mediassa. Näennäisesti KKO näytti arvioineen asiaa juuri kuten Koivisto lausui. KKO:n päätöksen kohta 33 kuului kokonaisuudessaan seuraavasti:

33. B:n, C:n ja D:n uudet kertomukset on annettu noin 10 vuotta tai yli 10 vuotta alkuperäisten kertomusten jälkeen. Edellä kohdista 31–32 ilmenevin tavoin uusiin kertomuksiin liittyy epävarmuustekijöitä, jotka heikentävät kertomusten merkitystä näyttönä. Kohdeasiassa lasten alkuperäisten kertomusten luotavuuden arviointi on suoritettu huolellisesti, perusteellisesti ja

¹³ Otavan kevään 2025 katalogi 29.10.2024.

¹⁴ Syyttäjälaitoksen tiedote 17.1.2025.

asiantuntemustietoa asianmukaisesti soveltaen. Näissä olosuhteissa Korkein oikeus katsoo, ettei asiassa voida pitää oikeudenkäymiskaaren 31 luvun 8 §:n 3 kohdan edellyttämällä tavalla todennäköisenä, että kohdeasia olisi ratkaistu hakijoiden eduksi, mikäli uusi selvitys olisi ollut käytettävissä asiaa ratkaistaessa.¹⁵

KKO:n mainitsemassa oikeudenkäymiskaaren kohdassa todetaan, että lainvoimainen rikostuomio voidaan purkaa, ”jos vedotaan seikkaan tai todisteeseen, jota ei aikaisemmin ole esitetty, ja sen esittäminen todennäköisesti olisi johtanut syytetyin vapauttamiseen”.

Tämä purkuperuste viittaa tilanteisiin, joissa uusi todistelu aivan ilmeisesti johtaisi tuomion kumoamiseen. Tällainen voisi olla esimerkiksi todiste, joka osoittaisi aukottomasti, että syytetty oli jossain muualla kuin missä rikos tehtiin. Toinen esimerkki voisi olla tilanne, jossa joku muu tunnustaa teon ja osoittautuu kiistattomasti oikeaksi tekijäksi. Näissä tilanteissa voisi lakikielellä sanoa, että uusi näyttö johtaisi ”todennäköisesti” vapauttamiseen.

Auerin lasten uudet kertomukset eivät olleet näin kiistattomia uusia todisteita, vaan niihin liittyi epävarmuustekijöitä. Siksi tätä purkuperustetta ei KKO:n mukaan voinut käyttää. Sen sijaan KKO sovelsi toista perustetta, jonka mukaan purkamiseen oli muu ”erittäin painava syy”.

KKO:n päätöksen sana ”todennäköisesti” ei siis tarkoittanut sitä, että KKO olisi tulkinnut uuden oikeuskäsittelyn ”todennäköisesti” johtavan uuteen tuomioon. KKO totesi vain sen, ettei lasten uusista kertomuksista voinut suoraan päätellä, että syytteet tulisivat hylätyiksi. Tuomionpurulle oli silti perusteet. Purkamisen jälkeen jäi syyttäjän ja käräjäoikeuden tehtäväksi arvioida, millainen painoarvo aikuisten lasten kertomuksille annetaan.

Näkemyksemme on, että Koivisto veti mutkan suoraksi. KKO ei tosiasiallisesti ottanut kantaa lopputuloksen todennäköisyyteen. Sopivalla

¹⁵ KKO:n purkupäätös 5.12.2024, dnro H2023/19.

tulkinnalla Koivisto muokkasi ilmapiiriä piirun verran syyttäjille suotuisammaksi jo ennen oikeudenkäyntiä. Samalla hän siirsi vastuuta omasta syytöspäätöksestään korkeimmalle oikeudelle.

Uusi oikeudenkäynti alkoi Varsinais-Suomen kärjäoikeudessa valmisteluistunnolla 17. syyskuuta 2025. Pääkäsitely alkoi 21. lokakuuta ja jatkui 28. tammikuuta 2026 asti. Yli neljä kuukautta kestänyt oikeudenkäynti oli ainutlaatuinen kokemus kaikille, jotka siihen osallistuivat. Tuskin koskaan ennen on seksuaalirikosjuttua läpivalaistu Suomessa samanlaisella tarkkuudella.

Seurasimme oikeudenkäynnin alusta loppuun paikan päällä Turussa. Vaikka olimme perehtyneet tapaukseen jo aiemmin, vasta julkinen oikeuskäsittely toi esiin oikeusmurhan taustat, syyt ja seuraukset täydessä laajuudessaan. Näkymä laajeni ja kuva tarkentui.

Tapaus ei ole vain oikeusjärjestelmän, vaan myös lastensuojelun epäonnistuminen. Neljä lapsuutta tuhottiin sosiaaliviranomaisten silmien alla.

Noudatamme tässä teoksessa pitkälti samoja periaatteita kuin *Oikeusmurha*-kirjassa. Lähtökohtamme on journalistinen, totuuteen pyrkivä ja tiukasti faktoihin sidottu. Keskeinen kirjallinen lähdeaineistomme on mittava oikeudenkäyntimateriaali. Myös muita julkisia lähteitä on käytetty. Nimeämme lähteemme viitteissä.

Kirja sisältää viittauksia myös yhä salattuun aineistoon. Emme avaa, mistä olemme nämä aineistot saaneet. Lähdesuoja on journalistille sekä alan eettisen koodiston asettama velvollisuus että lain suoma oikeus.

Kunnioitamme Auerin lasten toivetta pitää henkilöllisyytensä salassa. Amandasta käytämme etunimeä, koska hän on sillä nimellä esiintynyt julkisuudessa oma-aloitteisesti ennenkin. Viranomaiset, asiantuntijat ja heihin rinnastettavat tahot esiintyvät kirjassa lähtökohtaisesti nimillään.

LUKU 2

Kodittomat

Syyskuu 2009 – huhtikuu 2010

Kouluviikko oli ohi. Oli perjantai 18. syyskuuta 2009. Amanda tuli koulusta kotiin Turun Halisissa, jonne Auerit olivat muuttaneet isän kuoleman jälkeen. Isän kuollessa Amanda oli ollut pieni tyttö. Nyt hän oli jo kaksitoistavuotias.

Kotona oli vain kymmenvuotias pikkuveli. Pikkusiskoja tai äitiä ei näkynyt. Amanda löysi pöydältä äidin kirjoittaman lapun, josta hän luki, että äiti oli lähtenyt kuulusteluihin.¹⁶ ”Muistan, että joku pimputti ovea. Sanoin veljelle, että ei saa avata, jos on tuntematon ihminen. Hän meni silti avaamaan”, Amanda muisteli myöhemmin aikuisena oikeudessa.¹⁷

Tuntemattomat aikuiset ovella olivat sosiaalityöntekijöitä. He ottivat Amandan ja veljen mukaansa ja veivät Halisista Mäntymäkeen, jossa sijaitsi Pienten lasten vastaanottokoti. Kaksi nuorempaa siskoa olivat siellä jo. Heidät oli haettu kotoa aiemmin samana päivänä.

Lapset luulivat ensin, että heidät oli tuotu vastaanottokotiin vain vähäksi aikaa. He saivat kuulla pelottavan uutisen äidistään. ”Mielestäni sain silloin tietää, että äitiä epäillään isän murhasta”, Amanda kertoi oikeudessa.

¹⁶ Leena Ylimutka: ”Toivoa en ole menettänyt”. *Iltalehti* 27.9.2014.

¹⁷ Amandan kuuleminen Varsinais-Suomen käräjäoikeudessa 25.11.2025.

Amandan mukaan tieto murhaepäilystä herätti lapsissa epävarmuutta. Kaikki lapset kertoivat myöhemmin aikuisina oikeudessa, etteivät he oikein pystyneet käsittämään, mitä oli tapahtumassa. Amanda sanoi, että he olivat todella surullisia ja peloissaan, vaikka he olivat sentään toistensa tukena ja turvana samassa paikassa. ”Pelkäsimme, mitä äidille käy ja milloin saamme nähdä hänet ja miksi tämmöisiä syytteitä on. Oli tosi epäselvä olo”, Amanda kuvaili oikeudessa.

Turun keskustan liepeillä Mäntymäessä sijainnut Pienten lasten vastaanottokoti oli kiireellisten sijoitusten vastaanotto-, tutkimus- ja arviointipaikka. Se oli suunnattu ensisijaisesti alle seitsemänvuotiaille lapsille. Osastoja oli kaksi, nimiltään Tähtelä ja Päivölä. Kumpikin niistä oli mitoitettu seitsemälle lapselle.¹⁸

Auerin lapset asettuivat Päivölään, jonka paikoista he veivät yli puolet. Nuorin tytär puhkesi itkuun, kun sisarusparvi saapui Päivölään. Hän oli vasta viisivuotias. Sosiaalityöntekijät kirjasivat päivittäisraporttiinsa maininnan, että yhdeksänvuotias isovelji lohdutti siskoaan. Sen jälkeen veli esitteli hoitajalle, mitä vaatteita hän oli pakannut sisarelle. Myös seitsemänvuotias keskimäinen tytär haki hoitajien kirjauksen mukaan turvaa isommista sisaruksistaan eli Amandasta ja veljestä.¹⁹

Poliisi oli kuulustellut Anneli Aueria epäillyn asemassa ensimmäisen kerran elokuun lopussa. Silloinkin lapset oli viety Pienten lasten vastaanottokotiin, mutta vain kuulustelun ajaksi. Muutaman tunnin kuluttua Auer oli palannut kotiin, samoin lapset.

Samaa lapset odottivat nyt, mutta tällä kertaa vapaus ei koittanut niin nopeasti. Poliisin lastensuojelulle antamat tiedot johtivat sijoitusprosessin käynnistämiseen ja siihen, että lapset eristettiin äidistään.

Lastensuojelun poliisilta saama ensitieto oli se, että lasten äiti oli otettu kiinni epäiltyinä murhasta. Sosiaalipäivystys teki lapsista saman

¹⁸ Marjukka Niemi: Arki pienten lasten vastaanottokodissa – lapsen äänen kuuleminen sadutuksen keinoin. Turun ammattikorkeakoulun opinnäyte 2014.

¹⁹ Pienten lasten vastaanottokodin kirjausten läpikäynti Varsinais-Suomen käräjäoikeuden suullisessa käsittelyssä 28.10.2025.

tien kiireellisen sijoituspäätöksen. Sen nojalla lapset viettivät viikonlopun vastaanottokodissa, kun äiti oli kuulusteluissa ja pidätettynä poliisivankilassa.

Viikonlopun aikana Pienten lasten vastaanottokodin hoitajat kirjaisivat lapsista tavallisen oloisia huomioita. Kirjauksista ilmenee muun muassa se, että keskimäinen tytär pelasi sunnuntaina Afrikan tähteä hoitajan kanssa, ja isommat sisarukset liittyivät mukaan seuraan. Myöhemmin ulkoilun jälkeen sisarukset katsoivat yhdessä elokuvaa.

Maanantaina Auer pääsi kotiin tutkinnanjohtajan Pauli Kuusirannan päätöksellä, mutta lapset eivät. Poliisi teki lastensuojeluilmoituksen, jonka perusteella lapset pysyivät huostassa.

Ilmoituksessa poliisi kertoi lastensuojelulle olevansa sitä mieltä, ettei lapsia pidä kotiuttaa. Se olisi poliisiin mukaan lapsille haitallista, koska tutkinnassa oli paljastunut, että ”perheen keskinäisissä puheissa esiintyi toistuvasti tappaminen ja itsetuhoisuus” ja että ”Amandalla oli ollut itsetuhoisia puheita”. Poliisi ei kertonut sosiaaliviranomaisille tämän yksityiskohtaisempia tietoja vedoten tutkinnan keskeneräisyyteen.²⁰

Lastensuojelu ei kyseenalaistanut poliisia. Sijoituspäätös pysyi voimassa. Sosiaalitoimi määräsi rajoituksia Auerin ja lasten väliseen yhteydenpitoon.

Amanda kävi kuulusteltavana Turun oikeuspsykiatrisella klinikalla ja palasi sen jälkeen vastaanottokotiin sisarustensa luo. Sosiaaliryöntekijöiden päivittäiskirjaukset kertovat siitä, että etenkin pikkuveli vietti aikaa Amandan kanssa. Hän ja Amanda saunoivat ja viihtyivät poreammeessa. He katselivat elokuvaa. He halusivat leikkiä yhdessä autoleikkiä ja saivat siihen luvan. ”Jatkoivat leikkiä ruuan jälkeenkin”, hoitaja kirjasi. ”Hyväntuulista riehaantumista, kun menivät toisiaan piiloon osastolla”, kuului toinen kirjaus.²¹

²⁰ Husin lasten ja nuorten oikeuspsykiatrisen osaamiskeskuksen Amandasta antama lausunto 19.1.2012.

²¹ Pienten lasten vastaanottokodin kirjausten läpikäynti Varsinais-Suomen käräjäoikeuden suullisessa käsittelyssä 28.10.2025.

Merkintöjen mukaan kaikki neljä lasta ikävöivät äitiä. Nuorin tyttö oli istunut Amandan sylissä äidin ikävästä kertoessaan. Hoitajat havainnoivat myös, että unilelu oli nuorimmalle tytölle tärkeä, koska se oli ”muisto äidistä”.

Turun lastenpsykiatrian akuuttityöryhmä aloitti Auerin lasten tilanteen arvioinnin. Lasten tulotilanne kirjattiin ylös torstaina 24. syyskuuta. ”Isä on kuollut v. 2006 ja äiti ajankohtaisesti kykenemätön toimimaan lastensa huoltajana”, psykologi Johanna Pirinen kirjasi raporttiin esitiedoksi. Pirinen ja hänen työparinsa sairaanhoitaja Tuula Sassi päättivät, että he ryhtyvät tapaamaan sisaruksia noin kerran viikossa psyykkisen tilanteen tukemista ja arviointia varten. Lisäksi he tekisivät työhönsä sijoituspaikan henkilökunnalle.²²

Raporttia kirjoittaessaan Pirinen ei vielä tiennyt, että samana aamuna kello 10.10 alkaneessa kuulustelussa poliisi oli puristanut Auerista ulos tunnustuksen. Rikosylikonstaapeli Tapio Santaoja oli soittanut Auerille kuulustelussa tallenteen tämän soittamasta hätäpuhelusta. Santaoja ilmoitti Auerille, ettei nauhalta kuulu ketään ulkopuolista tappajaa ja että Auer itse sanoo nauhalla äänneet ”u-o-l-e”.

”Tämä tuntuu todella pahalta. Mikäli ääni nauhalla on minun sanomaani, olen hyvin todennäköisesti surmannut Jukan. Tämä tuntuu toisaalta uskomattomalta, mutta järkevästi ajatellen sen täytyy olla näin”, Auer vastasi Santaojalle.²³

Poliisi pidätti Auerin taas. Ennen vankilaan viemistä Auer päästettiin hyvästelemään lapset. Valvottu tapaaminen alkoi kello 14.30 ja kesti tunnin. Auer lohdutti lapsia ja luki heille nuorimman tyttären valitsemaa kirjaa. ”Kyllä minä pärjään”, hän sanoi lapsilleen.

Kun tapaamisaika päättyi, molemmat nuoremmat siskot piti irrottaa halaamasta äitiä. Eroaminen oli hoitajien kirjausten mukaan vaikeaa.

Seuraavana maanantaina 28. syyskuuta Porin käräjäoikeus vangitsi Auerin tutkinnanjohtaja Kuusirannan vaatimuksesta. Vangitsemisen

²² Terveystieteiden tutkimuskeskuksen kirjauksia Auerin pojasta ja keskimmäisestä tyttärestä 24.9.2009.

²³ Ulvilan murhan esitutkintapöytäkirja. Satakunnan poliisi 6580/R/16735/06.

myötä Ulvilan surmatutkinnan uusi käänne tuli julkiseksi. ”Kolmen vuoden kulussit murtuivat”, julisti *Iltalehden* kansiotikko.

Lehden sisäsivuilla oli toimittaja Sanni Grahnin tunnekylläinen reportaasi Turusta. Hän oli käynyt Halisten asunnolla haastattelemassa Auerien naapureita. ”Ehkä sukulaiset hoivaavat heitä nyt. Lasten kannalta tämä on tietysti hirveää, eihän sitä voi edes ymmärtää”, nimettömänä pysytellyt lähinaapuri surkutteli lehdelle.²⁴

Anneli Auerin julkinen kiirastuli oli alkanut. Ulvilan murha kuohutti kansakuntaa. Amanda, pikkuväli ja pikkusiskot jatkoivat eloaan Pienten lasten vastaanottokodissa erossa äidistä.

Vastaanottokodin henkilökunnan päivittäiset kirjaukset kertovat tavallisista askareista ja touhuista. Lapset tekivät läksyjä ja leikkivät kaupunkileikkejä, kauppa tai piilosta. He pelasivat Fortunaa tai Monopolia tai välillä tietokonepelejä silloin kun saivat ruutu-aikaa.

Kirjaukset kertovat sisarusten keskinäisistä väleistä. Amanda näyttäytyy kirjauksissa lämpimänä ja empaattisena isosiskona. Varsinkin väli viihtyi paljon hänen seurassaan. He katselivat televisiosta *Salattuja elämiä* tai *Hauskoja kotivideoita* sohvalla yhdessä makoillen.

Hoitajat kirjjasivat 27. syyskuuta merkinnän, että Amanda on ”selvästi tottunut hoivaamaan pienempiään ja osaa puhua pienille hellästi”. Kirjauksessa 9. lokakuuta kerrottiin, että pienimmän siskon itkiessä leikin loppumista Amanda oli huolehtinut, että hoitaja jäi hoitamaan siskoa. Sitten Amanda oli antanut pikkusiskolle hyvänyönsuukon. Amanda kuvailtiin kirjauksissa kautta linjan kivaksi, herttaiseksi ja kohteliaaksi tytöksi. Yhden kirjauksen mukaan hän oli jopa vähän liian kiltti, kysyi joka asiaan näitisti, että ”saako” tai ”voiko” ja niin edelleen.²⁵

Lapset kävivät kahden omahoitajan kanssa Porissa tapaamassa poliisivankilassa ollutta äitiä 6. lokakuuta. ”Paluumatkalla pelaamista ei haitannut, että Amanda makasi penkillä pää [veljen] sylissä”, hoitaja kirjasi.

²⁴ Sanni Grahni: Lasten leikki jäi kesken. *Iltalehti* 29.9.2009.

²⁵ Varsinais-Suomen käräjäoikeuden tuomio 29.4.2026.

Reissun jälkeisenä päivänä lapset tavannut psykologi kirjasi omaan raporttiinsa, että äidin tapaaminen oli ollut kaikille lapsille järkyttävä ja tunteita herättänyt tilanne. Poika oli itkenyt. Paluumatkalla lapset olivat nukkuneet tai olleet omissa mietteissään.²⁶

Amanda ja veli saunoivat ja paistoivat makkaraa yhdessä. Sisko maksoi useasti veljensä makeisostokset omista viikkorahoistaan, jos veljellä ei ollut rahaa. Kerran hoitajat tekivät veljestä kirjauksen, ettei tämä halunnut mennä saunaan kuultuaan, ettei isosiskokaan ole menossa.²⁷

Nuoremmat siskot osallistuivat usein peleihin ja leikkeihin isompien sisarusten kanssa. Hoitajat kirjasivat ylös havaintoja siitä, kuinka nuoremmat olivat hakeneet turvaa isommista tai kuinka heille oli tullut paha mieli, kun yhteiset leikit olivat syystä tai toisesta keskeytyneet.

Lukuisista merkinnöistä välittyi se, että lapsilla oli kova ikävä äitiä. Hoitajat kirjasivat ylös lasten reaktioita, kun äiti oli soittanut tai he olivat päässeet tapaamaan tätä. Keskimmäisen tytön kirjauksissa oli muun muassa seuraavanlaisia merkintöjä:

6.II. Äiti oli hieronut tytön jalkoja tapaamisessa. Lopulta tyttö ”itki äidin ikävää”.

19.II. Ilahtui äidin soitosta. ”Totesi äidin olevan ihana.”

22.II. ”Ruuan jälkeen viihtyi Ammin [eli Amandan] huoneessa askartelemassa äidille korttia.”

30.II. Heräsi ja alkoi heti kertoa nähneensä tosi hyvää unta. Siinä äiti pääsi pois vankilasta ja he muuttivat kaikki takaisin Ulvilaan.

²⁶ Terveystieteiden tutkimuskeskuksen kirjauksia Auerin pojasta.

²⁷ Pienten lasten vastaanottokodin kirjausten läpikäynti Varsinais-Suomen käräjäoikeuden suullisessa käsittelyssä 28.10.2025.

1.12. *Kertoit tehneensä äidille sydämen, jonka sisään oli kirjoitettu ”love”.*

Rajuimmin äidin poissaoloon reagoi nuorin tyttö. Hänestä hoitajat tekivät muun muassa tällaisia havaintoja:²⁸

17.10. *Hoitaja katsoi tyttöjen huoneeseen. Siellä oli nuorin tyttö, joka itki kovasti ja puhui yksinään. Hoitaja kuuli tytön sopertavan kyynelten lomasta, että miksi äiti et ole täällä. Hoitaja otti tytön syliinsä. Tyttö itki siinä hetken, kunnes rauhoittui.*

20.11. *Nuorin tyttö itki sängyssään ja ikävöi äitiä. Tyttö sanoi, ettei hän näe enää ikinä kavereita tai äitiä ja että hän haluaa kotiin. Hoitaja kirjoitti puhuneensa tytön kanssa siitä, kuinka kivaa on, että äiti voi kuitenkin soittaa ja käydä tapaamassa.*

29.12. *Tyttö huusi hoitajan sylissä: ”Mä en näe enää koskaan äitiä. Äiti on vankilassa. En pääse enää koskaan kotiin.”*

Lokakuun puolivälissä lapset aloittivat surutyökirjan työstämisen. Surutyökirja on traumaterapeuttinen työväline läheisensä menettäneille lapsille ja varhaisnuorille. Se on päiväkirjamainen työ- tai tehtäväkirja, jota täytetään aikuisen kanssa tai itsenäisesti.

Alku lähti liikkeelle osin kangerrellen. Psykologi Johanna Pirinen kirjasi 14. lokakuuta, että keskimäinen sisko alkoi työskennellä surukirjan parissa aika kivasti, mutta veljeä piti motivoida. Poika oli levoton ja vastusti aloittamista. ”Hän selaa alussa kirjan läpi ja kommentoi, että se vaikuttaa tylsältä. Hän hutaisee nopeasti kysymyksiin vastauksia paljon niitä miettimättä ja piirtelee kirjan sivuille kommentteja. Villitsee mukaansa myös pikkusiskoaan”, psykologi havainnoi.²⁹

²⁸ Pienten lasten vastaanottokodin kirjausten läpikäynti Varsinais-Suomen käräjäoikeuden suullisessa käsittelyssä 28.10.2025.

²⁹ Terveystieteiden tutkimuskeskuksen kirjauksia Auerin pojasta ja keskimmäisestä tyttärestä.

Kirjassa oli heti alussa lapsille hankalia kohtia. Siinä esimerkiksi kysyttiin nykyistä asuinpaikkaa. Lapset miettivät, laittavatko he oman kotinsa vai Pienten lasten vastaanottokodin osoitteen. Amandan johdolla he päätyivät omaan kotiosoitteeseen.

Veli oli vastentahtoisempi täyttämään surukirjaa kuin siskot. Seuraavalla viikolla 21. lokakuuta Pirinen kirjasi, että poika vastusteli kirjan tekemistä, oli levoton ja makoili sohvalla, kun muut työskentelivät yhdessä pöydän ympärillä. Lopulta poikakin osallistui mutta sanoi, että kirjan tekeminen on tylsää ja että siitä tulee huono olo.

Marraskuun 2. päivä Pirinen totesi, että Amandalla ja veljellä oli yhä vaikeaa surukirjan kanssa. ”Isosiskon kanssa protestoivat voimakkaasti alusta alkaen saaden pienemmätkin mukaan protestiin”, psykologi kirjasi pojan potilastietoihin.

Psykologit keskustelivat vastaanottokodin henkilökunnan kanssa surutyökirjan haasteista. Päätettiin, että vastedes psykologit tapaavat vanhempia lapsia yhtenä parina ja nuorempia toisena parina. ”Surutyökirjan tekeminen on rankka prosessi ja lapset tarvitsevat yksilöllisempää tukea sen läpikäymiseen. Pienemmät vievät paljon työparin huomiota ja vanhemmat jäävät vaille tarvitsemaansa tukea”, Pirinen kirjasi.

Niinpä seuraavilla tapaamiskerroilla veli ja Amanda pääsivät tekemään surukirjaa kahdestaan ilman pikkusiskoja. Se sujui hieman paremmin. Poika piirteli muumihahmoille tunteita eikä tehnyt vastarintaa, vaikka motorista levottomuutta esiintyi edelleen ajoittain. Psykologit juttelivat pojan kanssa kuolemaan liittyvistä teemoista.

Pienempien siskojen kanssa psykologit pitivät taukoa surutyökirjasta ensimmäisellä kahdenkeskisellä tapaamisella. Vasta seuraavalla kerralla sitä ryhdyttiin jälleen työstämään leikin varjolla. Psykologi Pirinen kirjasi ylös tarkasti, kuinka tapaaminen 18. marraskuuta eteni:

Aluksi leikitään vapaasti, lapset saavat keksiä leikin ja päätyvät muumileikkiin. Ollaan kuvitteellisella piknikillä, otetaan kiinni Haisulia ja viedään vankilaan, kiivetään muumitalon vintille,

jossa odottaa surutyökirja. [Keskimäinen sisko] ilmaisee aluksi lievää pettymystään, että pitää alkaa tehdä tylsää kirjaa, mutta kun sovitaan, että tehdään sitä vähän aikaa ja jatketaan muumileikkiä, niin hän asettuu tähän suunnitelmaan.

Kuoleman teemaa käsiteltäessä [keskimäinen sisko] alkaa uikuttaa ja tärinä, valuu tuolilta pöydän alle. Otetaan [tyttö] syliin, silitellään ja rauhoitellaan, palautetaan tähän hetkeen ja kerrotaan hänen olevan turvassa. [Tyttö] rauhoittuu ja työskentelee kirjan parissa lopuksi adekvaatisti ja pystyy käyttämään aikuista tunnekokemustensa integroimiseen.

Lopuksi leikitään muumileikki loppuun. Tullaan muumitalon vintiltä alas hillokellariin ja muumimamma leipoo kakkille pannukakkuja.

Uikutusta ja tärinää esiintyi seuraavallakin tapaamisella, mutta lopulta tyttö tuntui psykologin arvion mukaan hyötyvän kirjan työstämiseen liittyvästä tunteiden käsittelystä.

Psykologin kirjauksista käy ilmi, että Pienten lasten vastaanottokodin henkilökunnalla oli vaikeuksia jaksamisen kanssa. Kuormittumista puitiin työnohjaustapaamisissa 24. marraskuuta.

”Henkilökunta tuo esiin todella voimakasta kuormittumistilannetta, joka ei niinkään liity yksittäisiin lapsiin, vaan siihen, että osasto on jatkuvasti ylipaikoilla ja lisäresursseja ei ole saatavilla. Tämä heijastuu henkilökunnan mielestä myös siihen, miten lasten tarpeita pystytään huomioimaan”, Pirinen kirjoitti.³⁰

Henkilökunnan tunteita nosti pintaan etenkin yksi keskimäisen siskon kiinnipitotilanne. Siinä mukana ollut hoitaja itki tapaamisessa, kun hän kuvaili tilannetta psykologeille. ”Tilannetta läpiikäytessä todetaan kuitenkin, että siinä ei ollut mitään tavallisesta

³⁰ Auerin lasten epikriiseihin sisältyvät psykologi Johanna Pirisen kirjat työnohjauskäynneistä Pienten lasten vastaanottokodissa.